

Belülről kifelé

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: 2Mózes 20:12; Ézsaiás 29:13;
Márk 7; 8:11-21

„Nincs semmi, ami kívülről az emberbe jutva tisztátalanná tehetné őt; hanem ami kijön az emberből, az teszi tisztátalanná” (Mk 7:15, RÚF).

A heti tanulmány tárgya Márk evangéliuma 7. fejezete és a 8. fejezet első fele lesz. A 7. fejezet elején Jézus szembement a vallási hagyományokkal, amiből konfliktus támadt. Azonban mindezt úgy tette, hogy jól láthatóan támogatott valamit, ami különösen időszerű a mai keresztényi életben is.

Ezt követően egy találós kérdést tett fel, ezzel segítve annak megértését, hogy valójában mi a hit lényege.

Később Tírusz és Szidón vidékére indult, ahol találkozott egy asszonnyal, aki - egyetlenként az evangéliumokban - győztesen került ki a Jézussal folytatott vitából. Szokatlan ez a találkozás, ami mögött volt bizonyos rejtett kommunikáció, amire utalt az asszony. A hitére való tekintettel Jézus megadta neki, amit kért.

A 7. fejezet másik gyógyítása azt a fontos igazságot közvetíti, hogy ha mégoly lenyűgözőek is a csodák, semmiképpen nem elegendőek ahhoz, hogy az emberek szíve megnyíljon az igazság előtt. Gondoljunk bele, mi haszna volt a csodáknak a vallási vezetők esetében, akik eleve el akarták utasítani Jézust!

A Márk evangéliumának 8. fejezetével foglalkozó tanulmány érinti azt is, hogy mi a kenyér jelentősége a tanítások és a hagyományok szimbólumaként. Komoly tanulságok rejlenek ezekben a történetekben a vallási élet értelmével és gyakorlatával kapcsolatban.

EMBERI TRADÍCIÓK VAGY ISTEN PARANCSOLATAI?

Olvassuk el Mk 7:1-13 szakaszát! Milyen igazságokat találunk itt, amelyek ma is időszerűek?

Képzeld el, hogy a gyerekek erről a szakaszcsoportról tanulnak a szombatiskolában, majd hazamennek, és elmondják az anyukájuknak: Jézus szerint nem kell kezét mosni étkezés előtt! Csakhogy ez a történet nem a higiénéről szól.

Jézus korában Izraelben nagyon sokan igen fontosnak tartották a rituális tisztaságot. A testamentumok közötti időszakban a rituális kézmosást kiterjesztették a közemberekre is, holott az Ószövetségben ezek a szabályok eredetileg csak a papokra vonatkoztak (2Móz 30:17-21). A vallási vezetők ezért panaszkodtak Jézus tanítványaira.

Jézus nem felelt közvetlenül a kérdésre, hanem egy kettős válasszal vette védelmébe a tanítványait. Először Ézsaiás kemény szavait idézte, aki megfeddte a népet, mert ajkukkal ugyan tisztelték Isten, szívük viszont távol volt tőle (Ézs 29:13), majd pedig azt kifogásolta, hogy emberi hagyományokkal cserélték fel Isten parancsolatait.

A második részben Ézsaiás idézetére épített. Felemlítette Istennek a szülők tiszteletére vonatkozó parancsát (2Móz 20:12), vagyis hogy gondoskodni kell róluk idős korukban. Szembeállította ezt a vallási hagyománnyal, amely szerint az ember vihet ajándékot Istennek (korbán), amivel lényegében saját célra használja fel, ahelyett, hogy segítené idős, szükségben lévő szüleit. Valahogy így képzelhetjük el a beszélgetést: „Sajnálom, apám! Szerettem volna segíteni neked, de már beadtam a pénzt a templomba!” Jézus teljes mértékben elítélte ezt a képzetet. Isten Igéje fölé helyezték az emberi tradíciót, és ezzel vétkeztek.

Tehát mi volt a válasz a farizeusok kérdésére? Jézus arra utalt, hogy nem tartja olyan fontosnak a kézmosáshoz való ragaszkodásukat, mint azt, hogy Isten akaratát kövessék. Világos, hogy mindenben Isten parancsolatait helyezi az emberi hagyomány fölé (lásd még Mk 1:44; 7:10-13; 10:3-8; 12:26, 29-31).

Lehet, hogy nekünk is vannak olyan „hagyományaink”, amelyek ellentétben állnak Isten törvényének elveivel? Ha igen, melyek ezek?

TISZTA KÉZ VAGY TISZTA SZÍV?

Olvassuk el Mk 7:14-19 szakaszát! Mi volt Jézus célja a 15. versben a találós kérdéssel?

Sokan, akik az összefüggését kutatják ennek a szakasznak 3Mózes 11 szakaszával, ahol a tiszta és tisztátalan ételekről van szó, talányosnak vélik Jézus szavait. Vajon el akarta törölni a különbségtételt? Téves lenne a hetednapi adventisták tanítása, miszerint a gyülekezet húst is fogyasztó tagjai csak tiszta állatok húsából egyenek?

Először is, furcsa lett volna, ha Jézus hirtelen elutasítja a mózesi rendelkezéseket Mk 7:14-19 verseiben, amikor Mk 7:6-13 szakaszában a hagyománnyal szemben éppen védelmébe vette Mózeszt. Másodszor: a farizeusok által támogatott tradíciónak nem az Ószövetségben volt az alapja, az ételekre vonatkozó törvényeknek viszont igen. Harmadszor pedig, Mk 7:19 utalása az ételek tisztaságára nem jelenti az ételekkel kapcsolatos törvények eltörlését, inkább a hatályon kívül helyezését a farizeusok által megszabott tradíciónak, ami az érintés okozta tisztátalanságra vonatkozott. Példa erre az a helytelen nézet, hogy az ember tisztátalan lesz, ha kapcsolatba lép pogányokkal és olyan ételt érint/fogyaszt, amit ők megfogtak.

Olvassuk el Mk 7:20-23 verseit! Jézus szerint mi teszi az embert tisztátalanná?

Mk 7:19 versében Jézus megjegyzi, hogy az étel nem a szívbe jut, hanem a gyomorba, onnan pedig az árnyékszékbe. Majd Mk 7:21-23 szakaszában úgy folytatja, hogy a gonoszság a szívből ered, vagyis az ember gondolkodásának központjából. Felsorol jó néhány vétket, ami gonosz gondolatokból születik, majd gonosz tettekben nyilvánul meg.

Mk 7:10 verse az ötödik parancsolat megtörésére utal, ami szintén a gonoszságok felsorolásához tartozik, ezzel a Tízparancsolat második táblájának minden parancsát érinti ebben a szakaszban. Továbbá Mk 7:7 versében Jézus kitér arra, hogy hiábavaló az istentisztelet, ha megszegik azt, ami a Tízparancsolat első négy parancsolatának a szívét képezi. Tehát az egész szakaszban Isten törvényét védelmezi.

Az embernek lehet helyes teológiai nézete, de az a kérdés, hogy végső soron kié a teljes szíve.

EBEKNEK VETETT MORZSÁK

Olvassuk el Mk 7:24-30 szakaszát! Milyen fontos tanulságokat vonhatunk le ebből a történetből?

A tegnapi tanulmány után a mai szakasz is kényelmetlen kérdéseket felelt. Miért reagált Jézus olyan keményen az asszony kérésére, és miért hasonlította többször is kutyákhoz?

Nem fejtette ki nyíltan, de válaszában két eleme is sugallja azt, amit tanítani akart. Mk 7:27 versében elmondja, hogy „először” a gyerekeknek kell enni adni. Ha van „először”, akkor logikusnak tűnik, hogy lennie kell „másodsornak” is. Egy másik jelzés, hogy Jézus olyan formában említi a *kutya* szót, ami nem kölyökkutyát jelent, hanem a szövegösszefüggés szerint inkább a házba beengedett állatot, vagyis nem kóbor kutyát. Válaszában az asszony szintén átveszi ezeket a kifejezéseket, ami magyarázat a reakciójára.

Az asszony félreérthetetlenül fogalmaz: „*Úgy van, Uram; de hiszen az ebek is esznek az asztal alatt a gyermekek morzsalékaiból*” (Mk 7:28).

Vajon miért így felelt? Bizonyára a lánya iránti szeretet készítette, Jézus azonban bátorította is. Amikor azt mondta: „először”, azzal arra utalt, hogy kell lennie „másodsornak” is. Továbbá az asztal alatt ülő ebhez hasonlította az asszonyt, és a nő valóban Jézus lába előtt könyörgött a lányáért. Ezért hivatkozott arra, hogy a kutyát is megilleti a lepotyogó morzsa.

Az asszony válaszából kitűnik a hite. A lánya távolból történő meggyógyításának hatalmas csodáját „morzsának” nevezve valójában azt fejezte ki, hogy különösen nagy hatalmat tulajdonított Jézusnak (ha ez a csoda csupán morzsa, milyen lehet az egész kenyér?). Azt is érzékeltette, hogy tudja: kérése teljesítése csekélység Jézus számára. Ez meghatotta Jézust, és meg is adta, amit az asszony kért.

„Úgy bánt az asszonnyal, hogy megmutatta, akit kivetettek Izraelből, többé már nem idegen, hanem gyermek Isten házanépe között. A gyermek kiváltsága, hogy osztozzék az Atya ajándékaiban” (Ellen G. White: *Jézus élete*. Budapest, 1989, Advent Kiadó, 337. o.).

Miért áll éles ellentétben Jézus tanításával a más fajokkal, nemzetiségekkel szembeni előítélet? Mit tehetünk, hogy megtisztuljunk az efféle a bűnöktől?

A SÜKETNÉMA NYELVE MEGOLDÓDIK

Olvassuk el Mk 7:31-37 szakaszát! Kit vittek Jézushoz? Mit tett érte a Megváltó?

Tírusz és Szidón vidékéről Jézus nem a legrövidebb úton tért vissza Galileába. Úgy tűnik, Tírusz területéről észak felé haladt, át Szidón régióján, majd a belső, szárazföldi területen, később lefelé ment a Galileai-tenger-től északkeletre eső részen, míg megérkezett a tengerhez. Egy körutat tett, amelynek során valószínűleg volt elég ideje a tanítványait képezni.

A szöveg nem jelzi pontosan, ki vitte a férfit Jézushoz, de a probléma elég egyértelmű volt: nem hallott és nehezen beszélt. A siketség elszigeteli az embert a környezetétől, így nehezen tanul meg beszélni. Ennek az embernek a problémája bizonyára régi keletű volt.

Jézus átérezte a férfi nehéz helyzetét, és félrehívta egy helyre, ahol csak ketten voltak. A gyógyítási módszer elég különös, főleg a modern olvasók számára. Ujját a férfi fülébe helyezte, köpött, megérintette a nyelvét és fohászodott. Jézus megérintette a betegség által érintett testrészeket, de miért a sóhaj? „...felsóhajtott a gondolatra, hogy mennyi fül nem nyílik meg az igazságnak, és mennyi nyelv nem akarja megvallani az Üdvözítőt” (Ellen G. White: *Jézus élete*. Budapest, 1989, Advent Kiadó, 340. o.).

Jézus csodálatos módon helyreállította a férfi hallását és képessé tette a tiszta beszédre. Sóhaja jelzi a határokat, amiket Isten önmagának állít, tiszteletben tartva az emberiség szabad akaratát. Nem fogja senkire rákényszeríteni az akaratát. Mindenki szabadon választhat, kinek rendeli alá az életét - az Élet Urának, vagy a sötétség fedelmének. Jézus képes volt megnyitni a süket füleket, de nem akarja kényszeríteni a hitetlen szívet, hogy fogadja el Őt Messiásnak.

Ez a rövid történet azt is szemlélteti, mit tehet Isten azokért, akik hajlandóak hozzá fordulni. Talán mi is tapasztaltunk némaságot, amikor a hitünkről kellett volna beszélni, mert úgy éreztük, hogy „meg van kötözve” a nyelvünk, nem tudjuk, mit mondjunk. Ez a csoda bátorítást jelent számunkra: az Úr Jézus képes megnyitni a fülünket, hogy megértsük mások szükségleteit és tudjunk mit mondani nekik, bátoríthatjuk őket az útkon.

Mit teszünk az ajándékokkal, amelyeket kaptunk: a hallással, a beszéd képességével, hiszen ezek ajándékok? Mire használjuk ezeket?

ŐRIZKEDJETEK A ROSSZ KOVÁSZTÓL!

Olvassuk el Mk 8:11-13 verseit! Mit mondtak a farizeusok, amivel igazságot elszomorították Jézust?

Miért nem mutatta be isteni hatalmát és győzte meg a gáncsoskodókat? A probléma Márk 3. fejezetéig nyúlik vissza, ahol Jézus a Szentlélek elleni bűnről beszélt. Aki bezárja a fülét és a szemét, azt még egy újabb csoda, mennyei jel sem fogja meggyőzni, azt is ugyanúgy elveti, mint korábban minden mást. A csodák sem győzik meg azt, aki eltökélte magában, hogy nem fog hinni.

Olvassuk el Mk 8:14-21 szakaszát! Mit felejtettek el a tanítványok, és mit akart Jézus ebből kihozni?

Jézus megragadta a lehetőséget, hogy óvja a tanítványokat a farizeusok és Heródes „kovásztól” (Mk 8:15), vagyis a tanításaiktól (vö. Mt 16:12).

Ők azonban félreértették, és úgy gondolták, hogy azt mondta, ne vásároljanak kenyeret. Mint általában, amikor félreértették, Jézus ekkor is tanította őket. Feltett egy sor kérdést, az első néhány költői jellegű, kifejezi a csalódottságát, amiért nem fogták fel, mi a küldetése. Szavai emlékeztetnek arra, amit Mk 4:10-12 verseiben említett a kívülállókról, akik nem értik Őt. Erős kifejezéseit ébresztőnek szánta tanítványai számára: ébredjenek lelki kábultságukból.

Mk 8:19-20 verseiben egyszerű, tényszerű módon kérdezte meg, hogy hány kosár maradékot gyűjtöttek össze az ötezer ember (Mk 6:30-44) és a négyezer ember (Mk 8:1-10) megvendéglése után. Így akarta szemléltetni, hogy igazán megérthették volna már addigra: az Úr Messiása számára egyáltalán nem akadály a források korlátozott volta. Mk 8:21 verse ismét retorikai kérdés: „*Hogy nem értitek hát?*” Gondoljatok mindarra, amit már Jézussal láttatok és tapasztaltatok!

Hogyan maradhat nyitott a szívünk és az elménk Isten valóságos volta és szeretete előtt? Időzzünk még a bizonyítékoknál, amelyeket Istenről és a szeretetéről kaptunk! Miért olyan könnyű időnként mindezt mégis kétségbe vonni?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA: Ellen G. White: *Jézus élete*. Budapest, 1989, Advent Kiadó, „Hagyomány”, „A válaszfalak leomlanak” és „Az igazi jel” című fejezetei, 331-345. o.

„Urunk mai követői között is, csakúgy, mint régen, mennyire elterjedt ez az alattomos, leplezett bűn! Milyen gyakran beszennyezi Krisztusért végzett szolgálatunkat, egymással való közösségünket az önfelmagasztalás titkos vágya! Milyen tetterre kész az önmagunkat kitüntető gondolat, az emberi elismerés utáni vágy! Az én szeretete, az Isten által kijelölnél könnyebb út keresése vezet oda, hogy az isteni előírásokat emberi elméletekkel és hagyományokkal helyettesítjük. Krisztus figyelmeztető szavai a tanítványaihoz szólnak: *»Vigyázzatok, őrizkedjete a farizeusok kovászától«* (Mk 8:15)!

Krisztus vallása maga az őszinteség. A Szentlélek ülteti el az indítékot, az Isten dicsőségéért való buzgalmat. Csakis Isten ereje képes száműzni az önzést és a képmutatást. Munkálkodásának jele a változás. Amikor az elfogadott hit lerombolja az önzést és a hiúságot, amikor általa Isten dicsőségét és nem a sajátunkat keressük, akkor tudhatjuk, hogy ez a jó út. *»Atyám, dicsőítsd meg a Te nevedet«* (Jn 12:28), ez volt Krisztus életének kulcsa, és ha követjük Őt, ez lesz a mi életünk kulcsa is. Azt parancsolja, hogy úgy járjunk, *»amint Ő járt«,* és *»arról tudjuk meg, hogy megismertük Őt, ha az Ő parancsolatait megtartjuk«* (1Jn 2:6, 3) (i. m. 345. o.).

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

- 1) Mit tehetünk keresztényként azért, hogy tiszta maradjon a szívünk?
- 2) A környezetünkön kiket tekintenek „tisztátalan” embereknek? Mit tehetünk azért, hogy közelebb vonzzuk őket az evangéliumhoz?
- 3) Gondolkozzunk azon az osztályban: mit tehetnénk együtt azért, hogy be tudjuk mutatni az evangéliumot a szomszédainknak?
- 4) Olvassuk el Mk 8:1-10 szakaszát a négyezer ember megvendégléséről! Vajon másképp magyarázzuk, ha tudjuk, hogy valószínűleg pogányok voltak? És miért nem lenne szabad ennek változtatni az értelmezésen?
- 5) Hogyan védekezhetünk az önfelmagasztalás vágya ellen, ami benne van minden bűnös emberben, mindannyiunkban?

PÁSZTOR BETTI: ÉLETSZÖVET

Zsebkendőnyi életem kirojtólódott.
Fércelem a szakadásokat.
Csak a minta meg ne sérüljön kapkodó ujjaim alatt!

ELLENTÉTEK

„Az az indulat legyen bennetek, amely volt Jézus
Krisztusban”

Türelmetlenség helyett higgadtság.
Lelki terror helyett bizalom.
Kritika helyett elfogadás.
Uralkodás helyett felelősség.
Elnyomás helyett szabadság.
Rosszindulat helyett szeretet.
Ez gyógyír, balzsam a léleknek.
Békesség csókolgatja kihűlt szívemet.

KÉNYSZER

Mindig bizonyítanod kell,
hogy jó vagy, sőt jobb,
hogy méltó és megfelelő.
És nem veszed észre,
csak mikor elesel, hogy Aki felemelt,
már bízott benned!